ਬਸਰਾ ਦਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ

(ਇਰਾਕ ਦੀ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ)

ਜੀਨੇਟ ਵਿੰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ

" ਕੁਰਾਨ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਮੁਹੰਮਦ ਲਈ 'ਪੜ੍ਹੋ' ।"
ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਤੋਂ, 27 ਜੁਲਾਈ, 2003

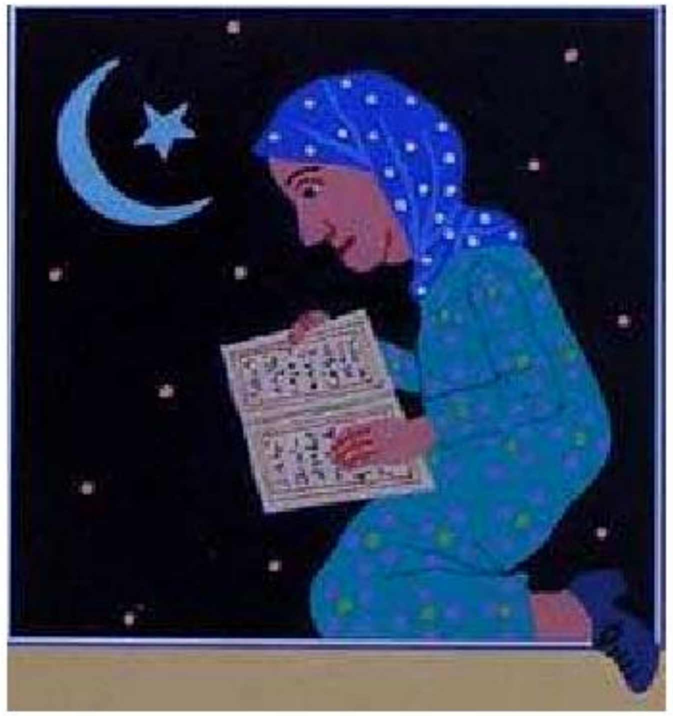

ਆਲੀਆ ਮੁਹੰਮਦ ਬੇਕਰ ਬਸਰਾ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਹੈ,
ਇਰਾਕ ਦੇ ਰੇਤਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ।

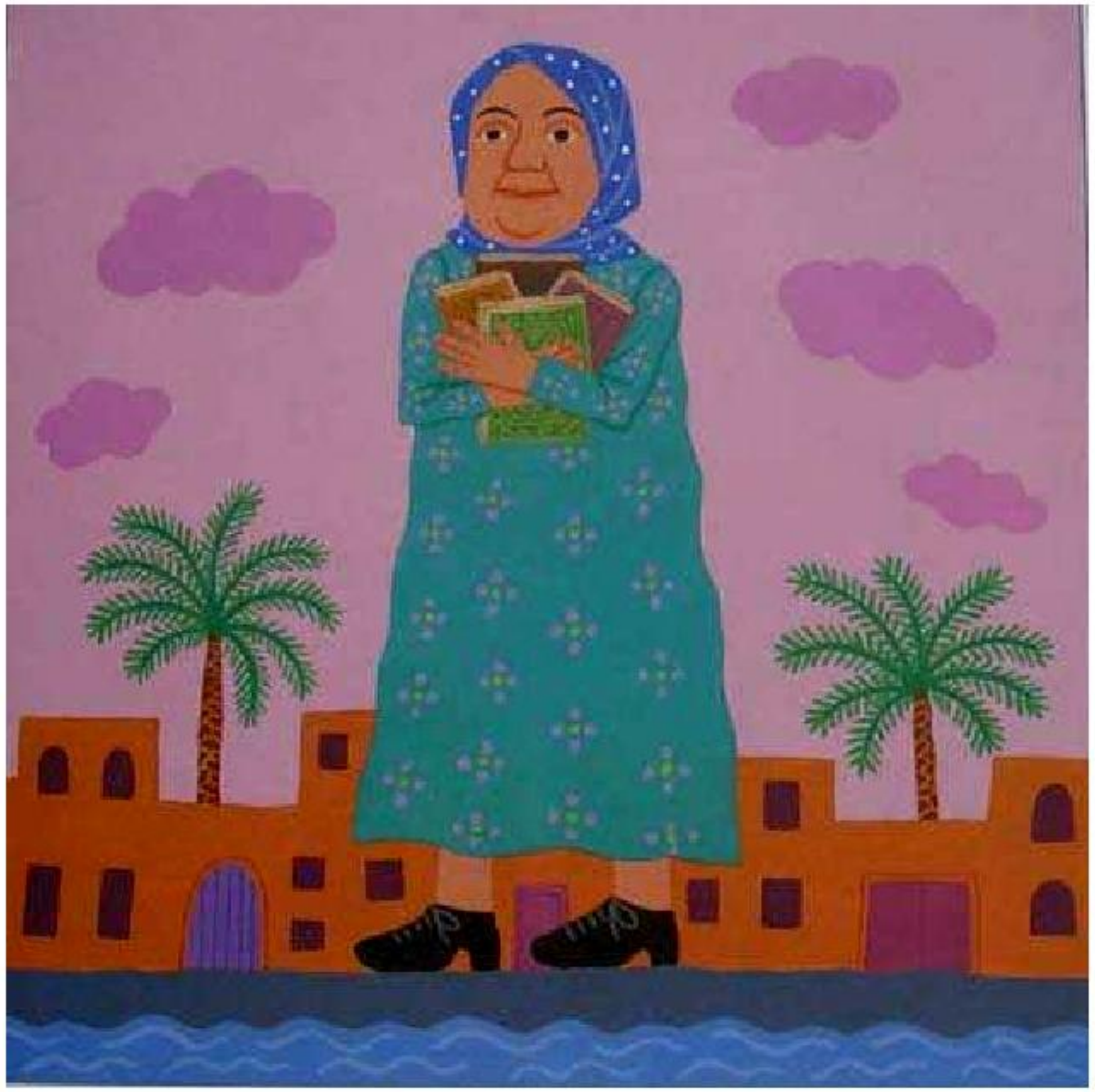

ਉਸਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ
ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ।

ਹੁਣ ਤੱਕ - ਹੁਣ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਲੀਆ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਦੀ ਅੱਗ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ,
ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਹਨ।
ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਨਵੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਿਤਾਬਾਂ,
ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਵੀ ਜੋ ਸੱਤ ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ।
ਉਹ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ , ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਆਲੀਆ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।
ਉਹ ਹਰ ਰਾਤ ਚੋਰੀ-ਛਿਪੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਘਰ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ,
ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ।

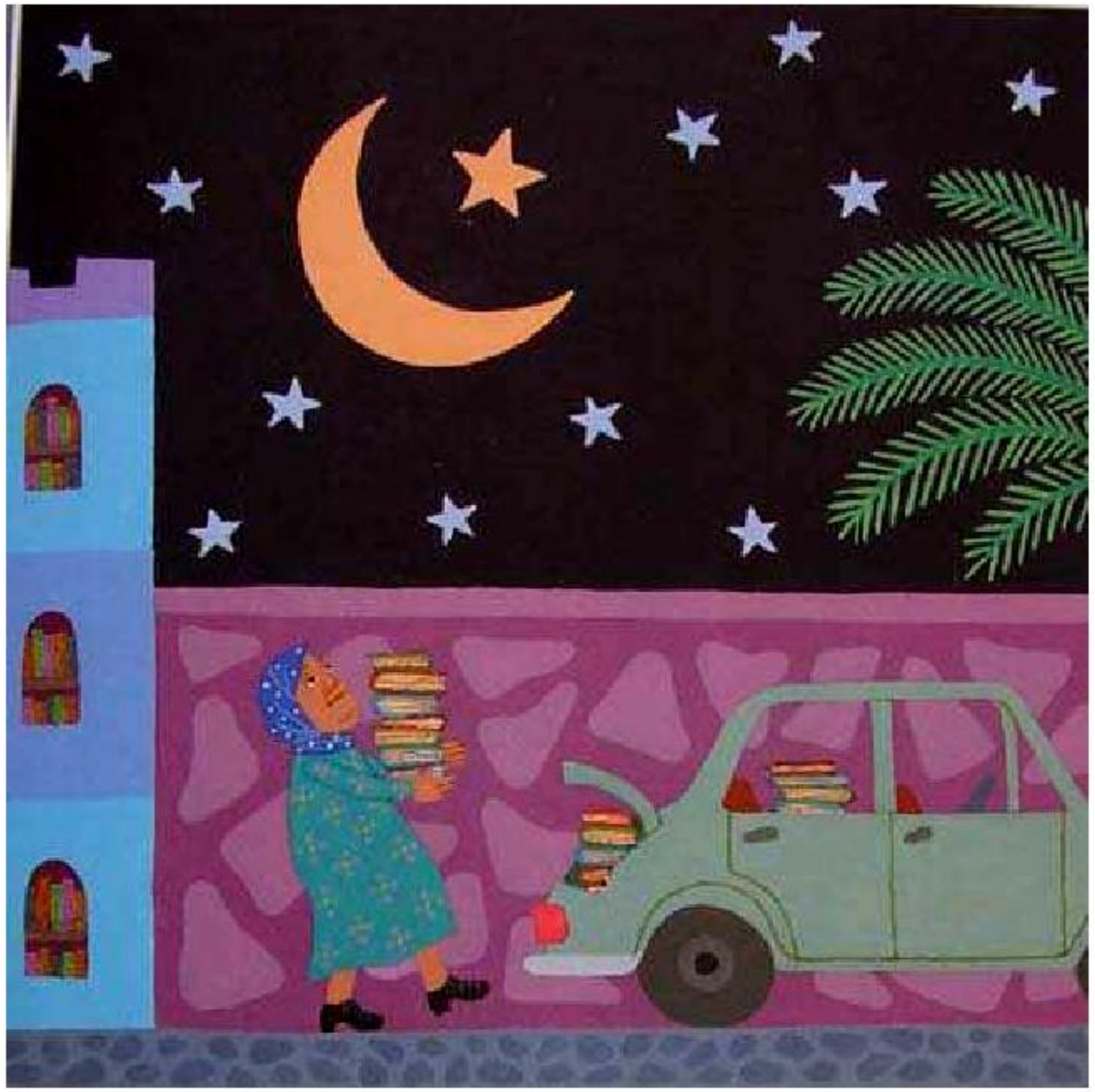

ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਫੁਸਫੁਸੀਆਂ ਹੋਰ ਉੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਛੱਤ 'ਤੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਵਾਲੇ ਸਿਪਾਹੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਲੀਆ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਹੈ।

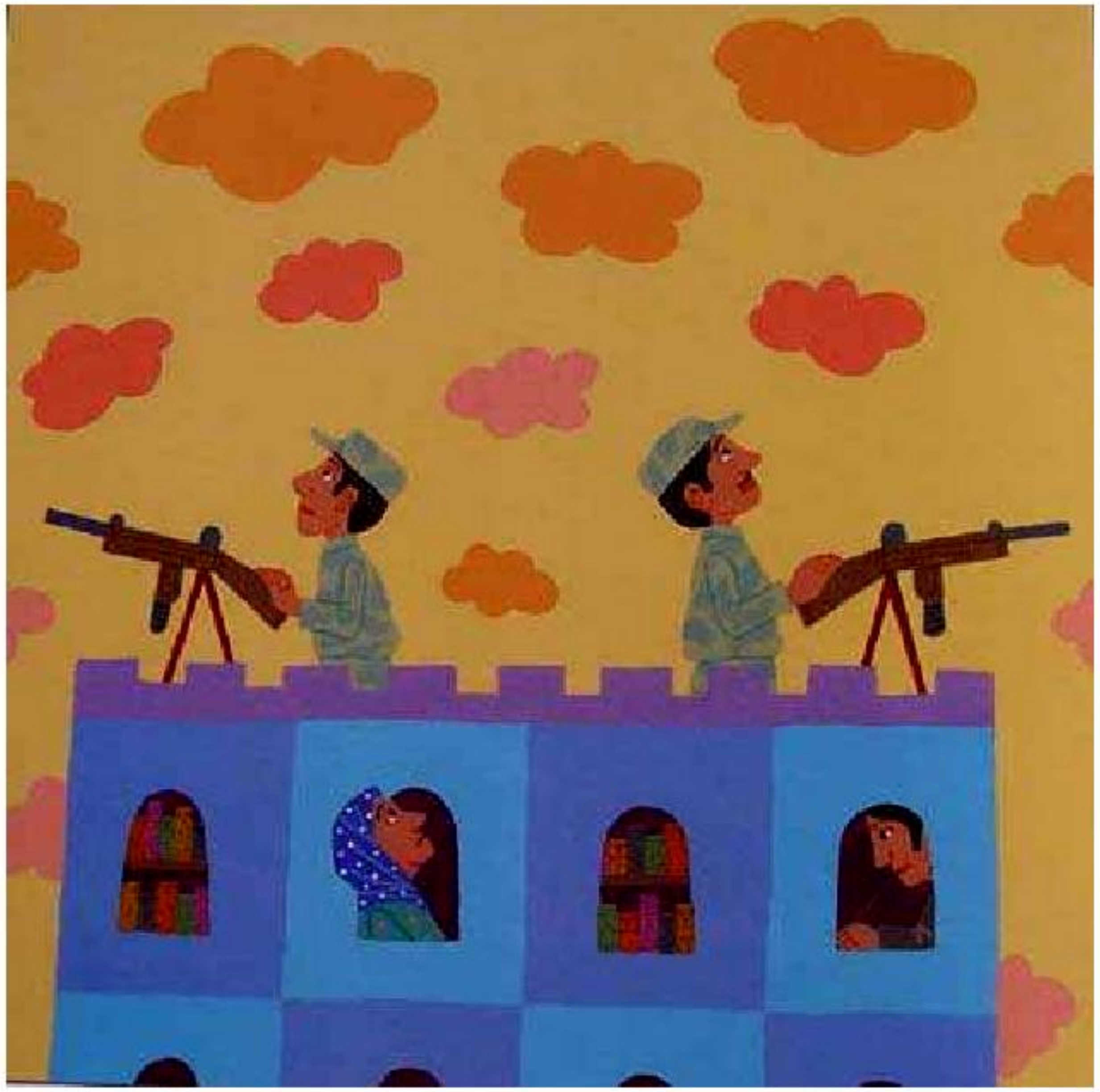

ਫਿਰ ... ਅਫਵਾਹਾਂ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

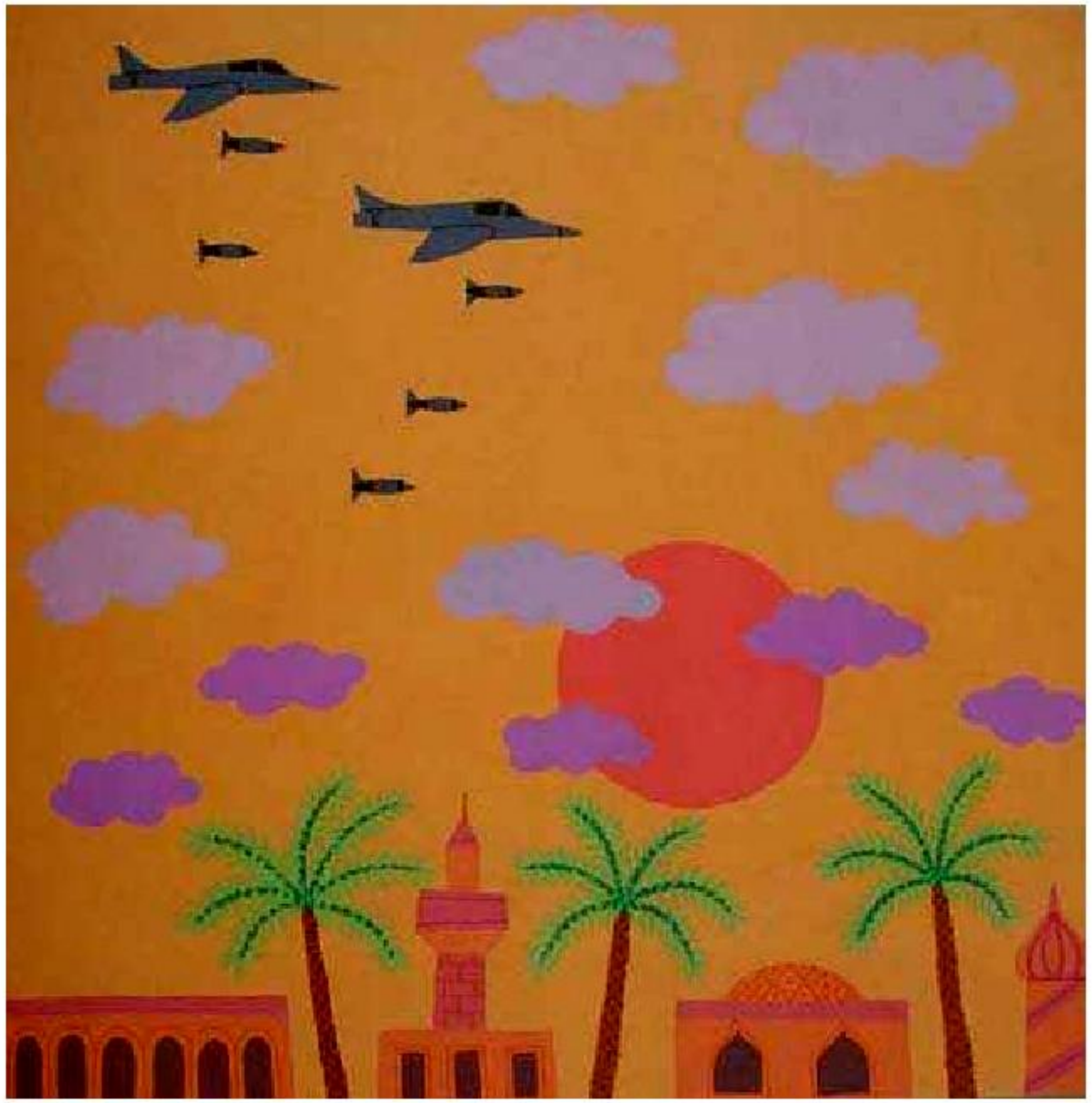

ਜੰਗ ਬਸਰਾ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਹਿਰ ਬੰਬਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਨਾਲ

ਜਗਮਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

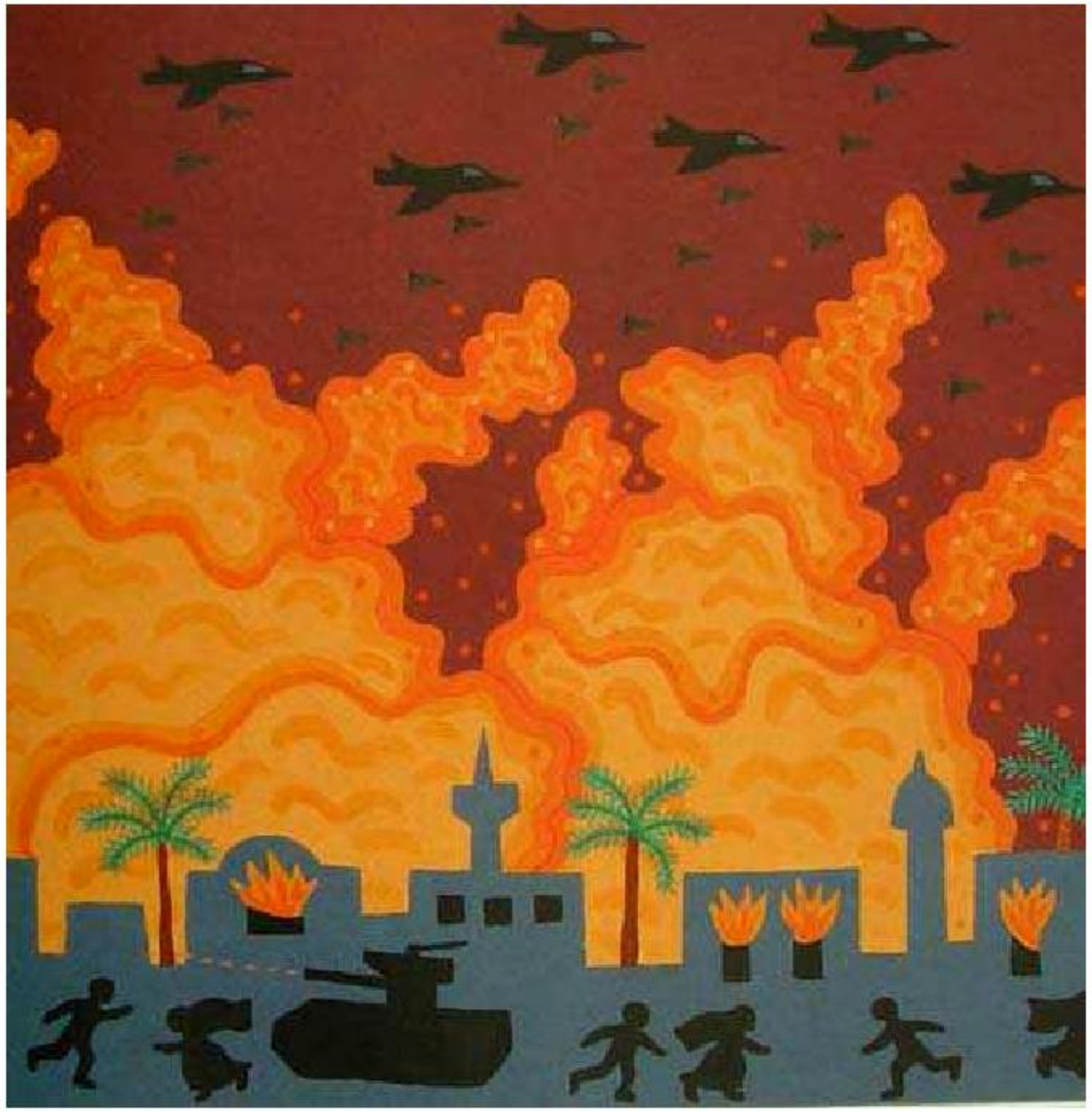

ਆਲੀਆ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਲੀਆ ਹੀ ਬਚੀ ਹੈ।

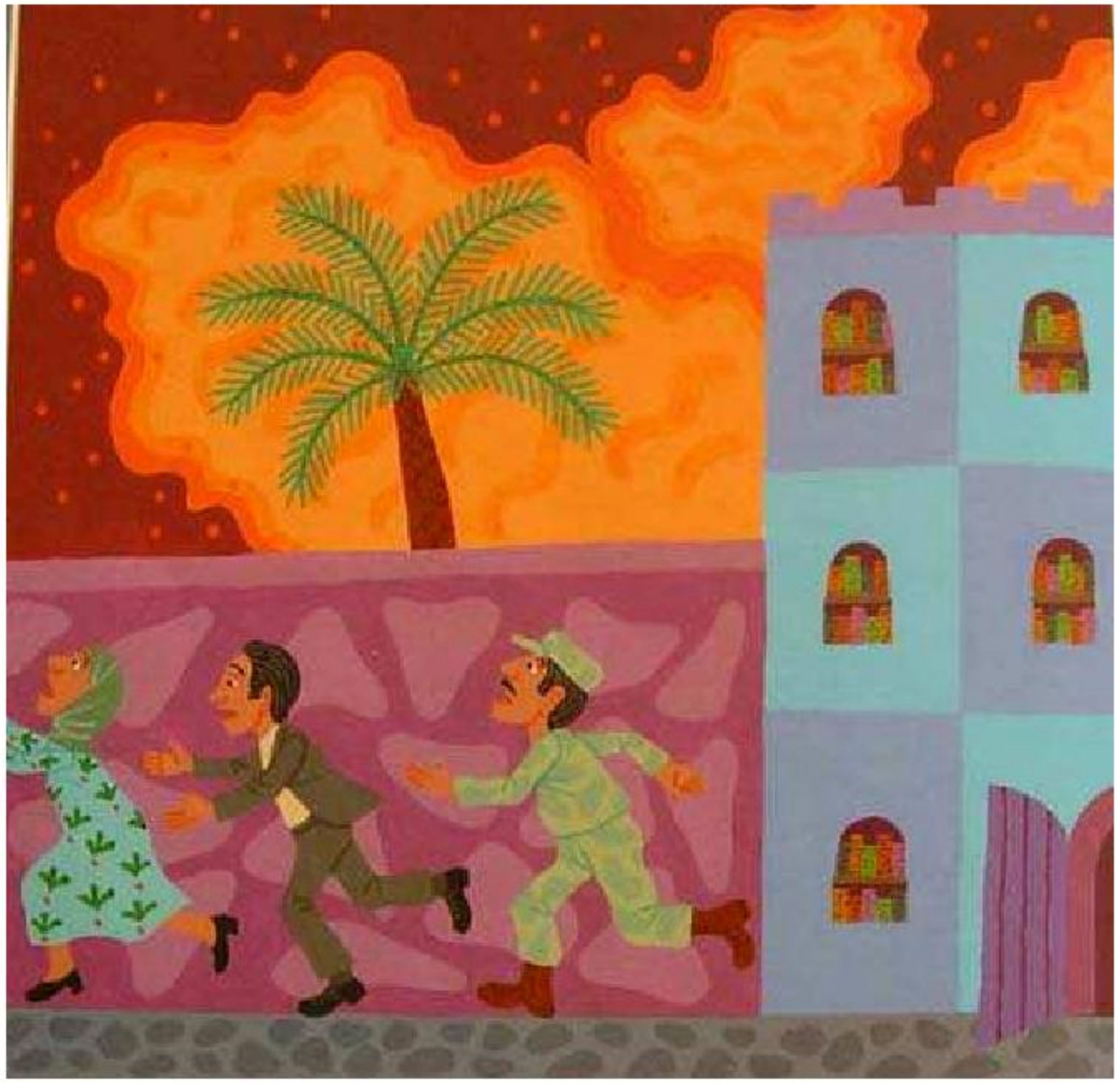

ਉਹ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਅਨੀਸ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ
ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਹੈ।
"ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?"

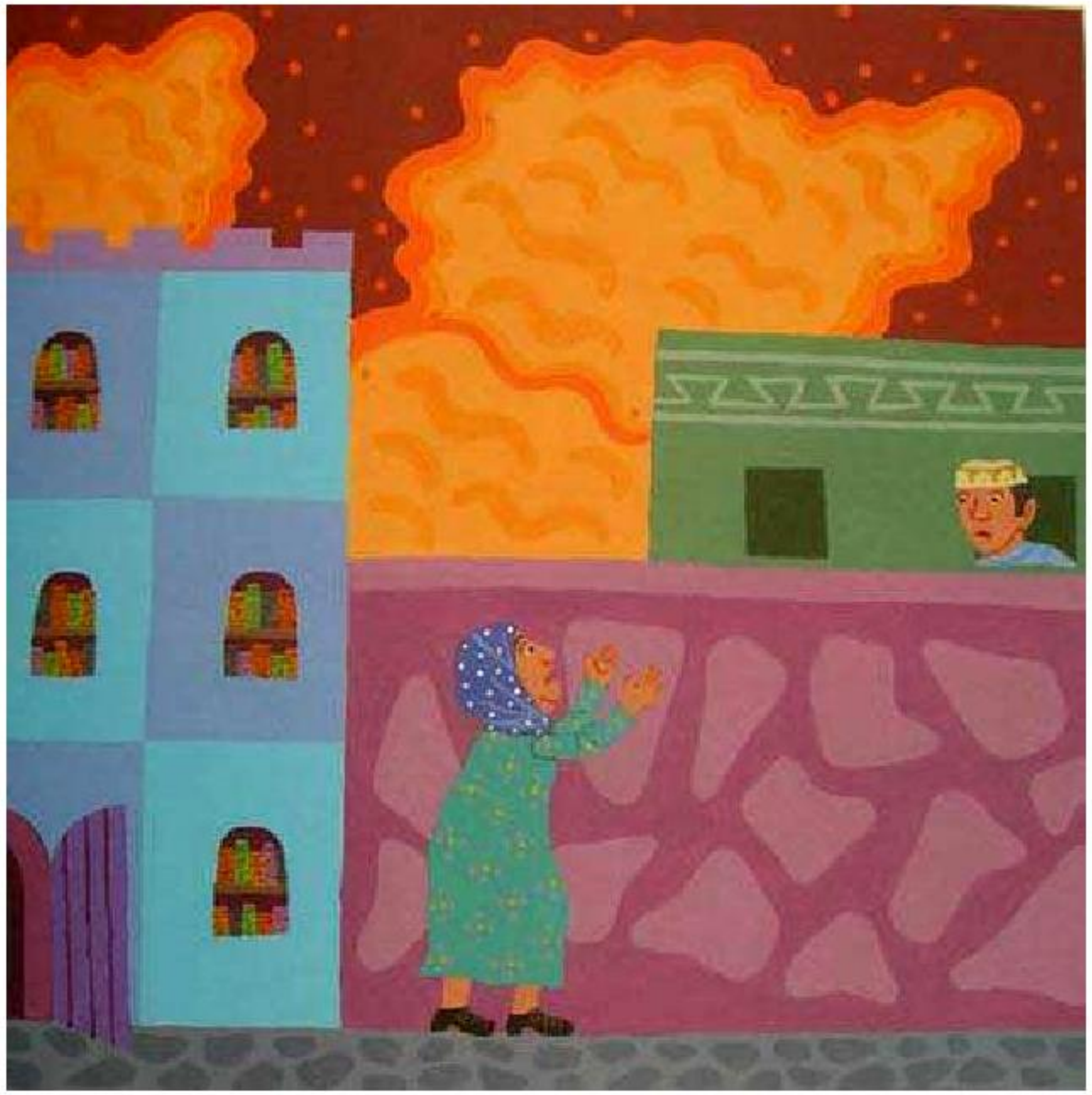

"ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਪੇਟਣ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।"

"ਇਹ ਮੇਰੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਬਕਸੇ ਹਨ।"

"ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਬੋਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?"

"ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਸਾਰੀ ਰਾਤ, ਆਲੀਆ, ਅਨੀਸ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ,

ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ੈਲਫਾਂ ਤੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਸੱਤ ਫੁੱਟ ਦੀਵਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੀਸ ਦੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾਓ।

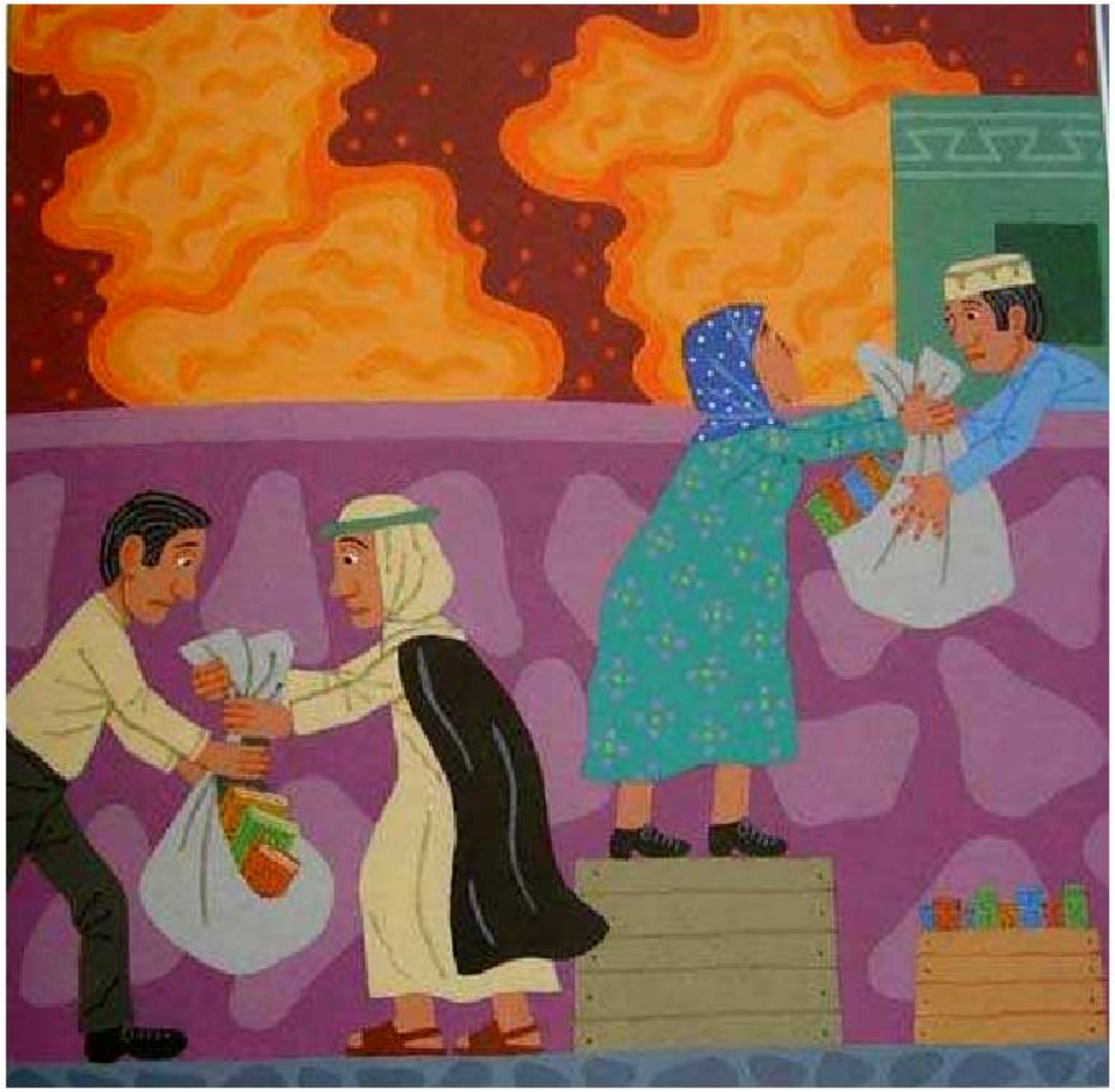

ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੁਕੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

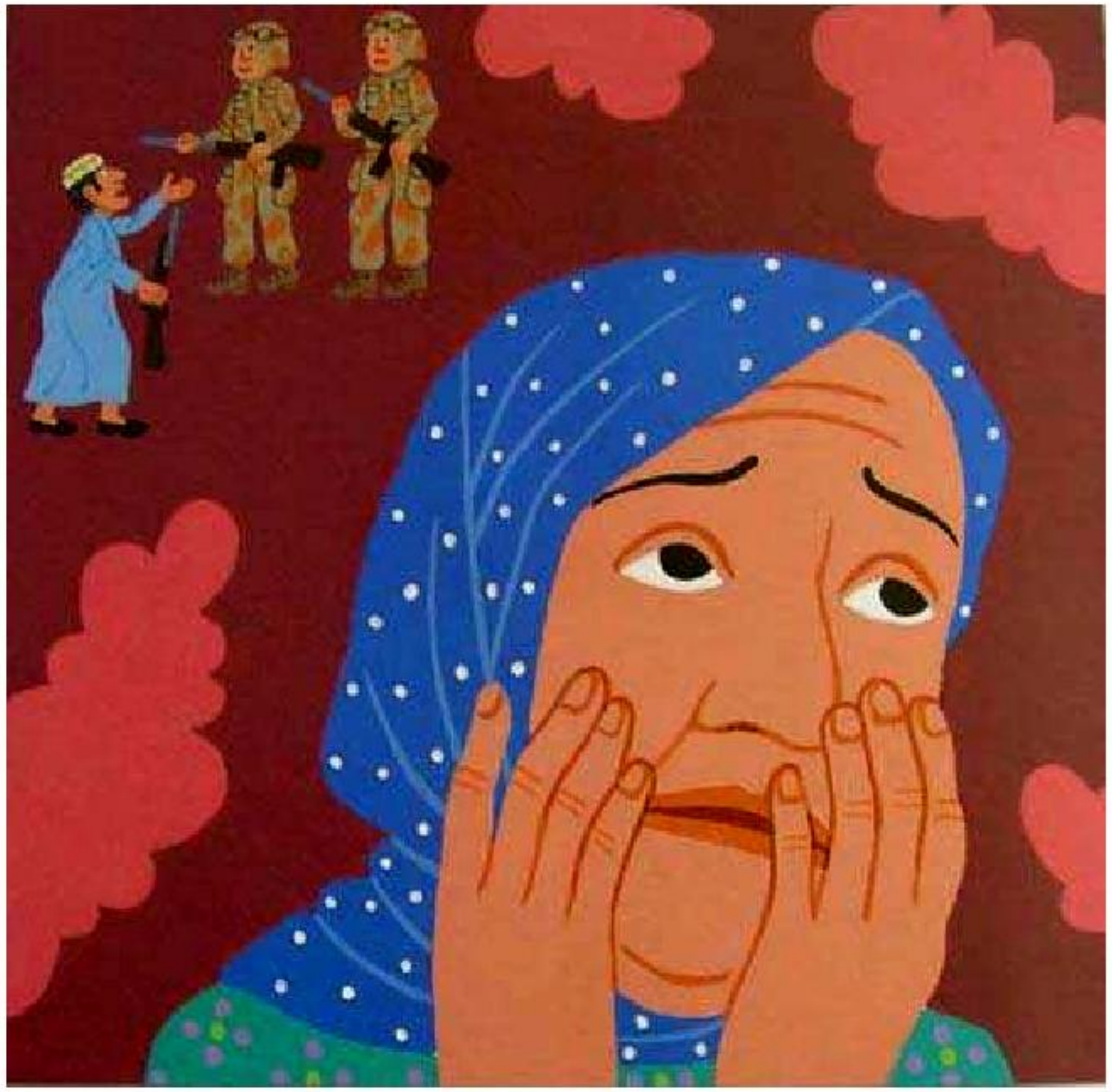

ਫਿਰ ਨੌਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਜਿਸ
ਨਾਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਈ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਸਿਪਾਹੀ ਅਨੀਸ ਦੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
"ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬੰਦੂਕ ਕਿਉਂ ਹੈ?" ਉਹ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ।
"ਮੇਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ," ਅਨੀਸ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਸਿਪਾਹੀ ਅੰਦਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ
"ਮੇਰੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹੈ," ਅਨੀਸ ਸੋਚਦਾ ਹੈ।

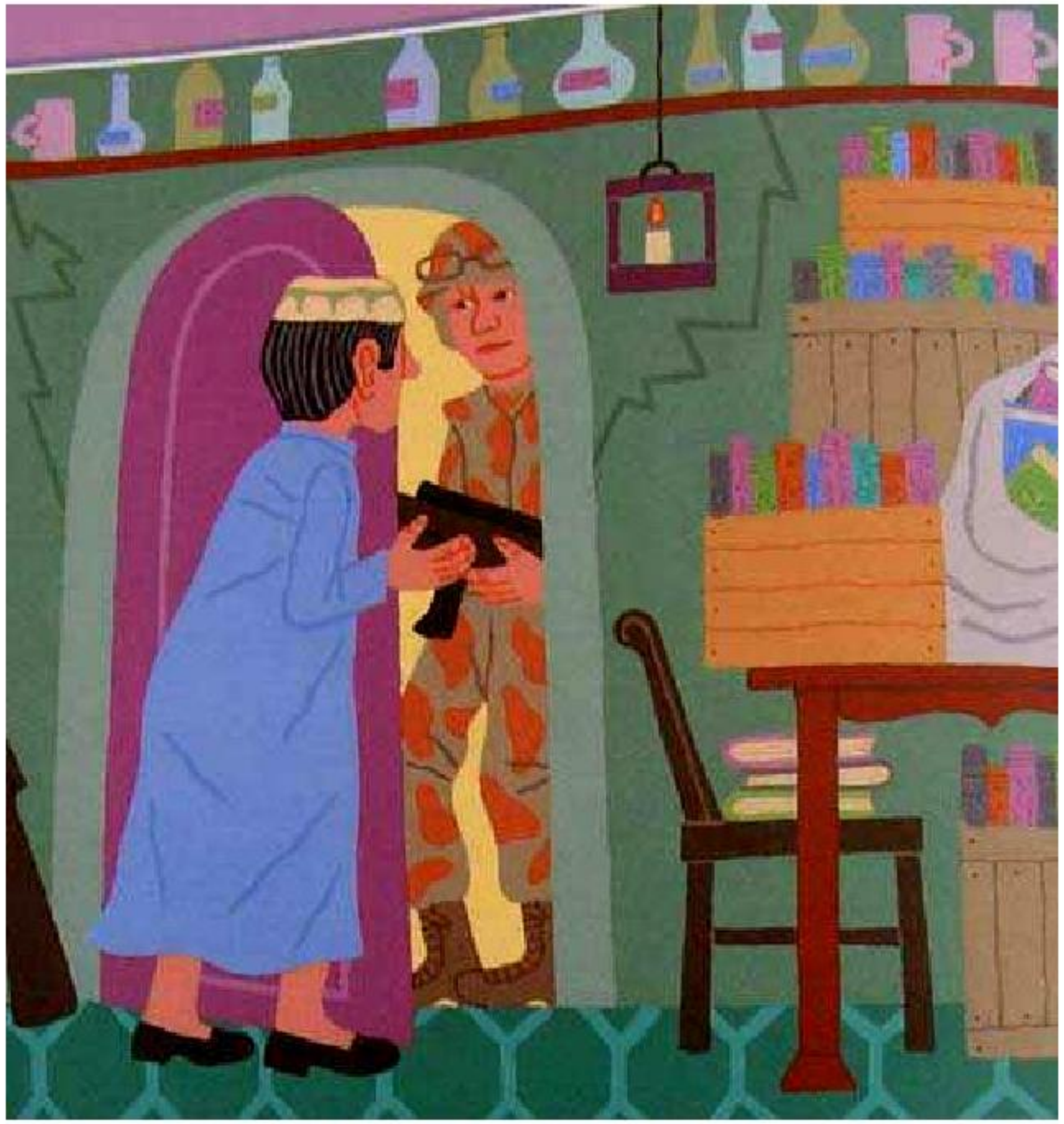

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜੰਗ ਦਾ ਜਾਨਵਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ।
ਆਲੀਆ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ,
ਜਦੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।
ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਆਉਣ
ਲਈ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਆਲੀਆ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਹਨ,

ਫਰਸ਼ਾਂ, ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ -

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡਣਾ।

ਆਲੀਆ ਉਡੀਕ

ਕਰਦੀ ਹੈ।

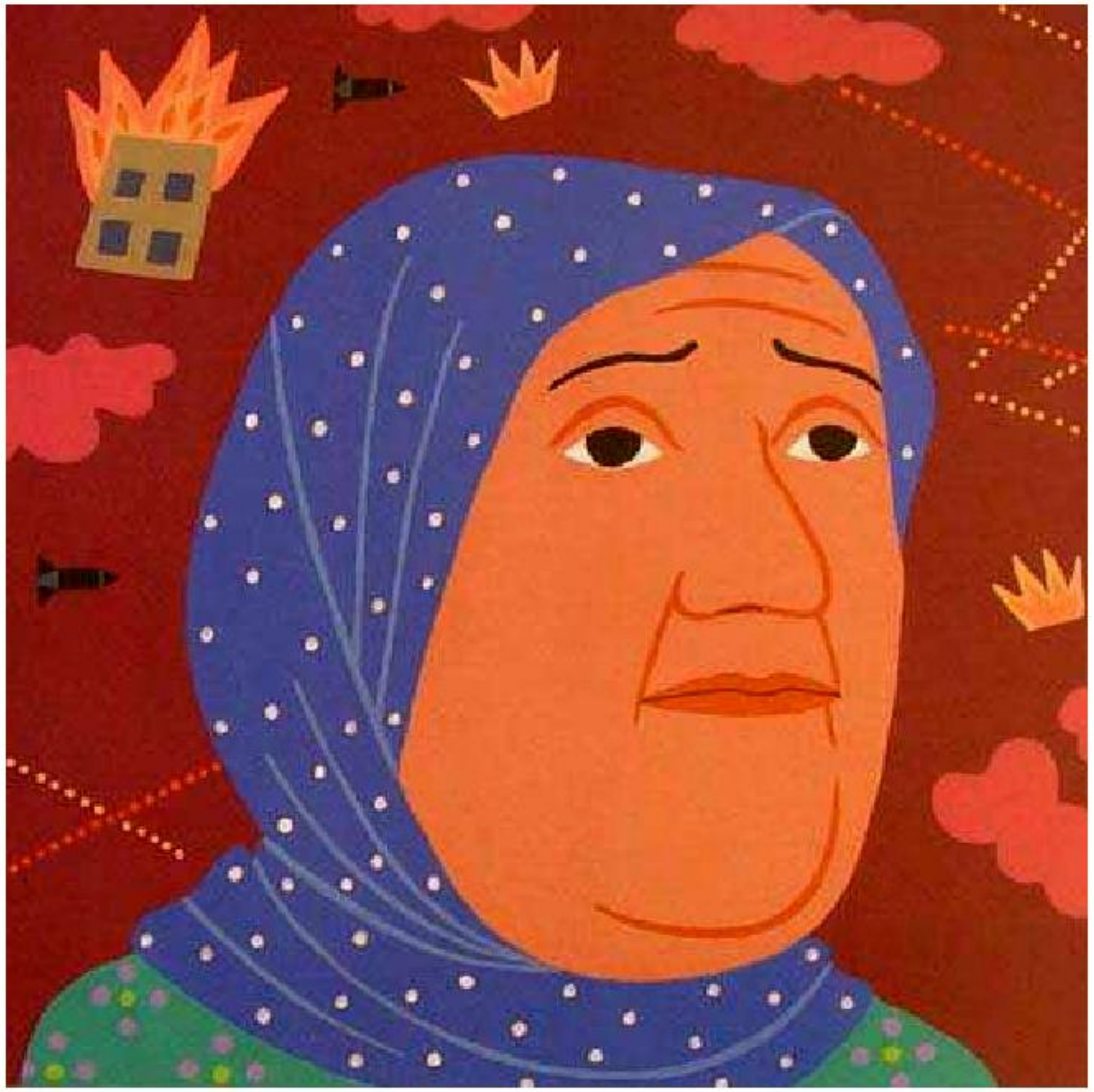

ਉਹ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਹ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

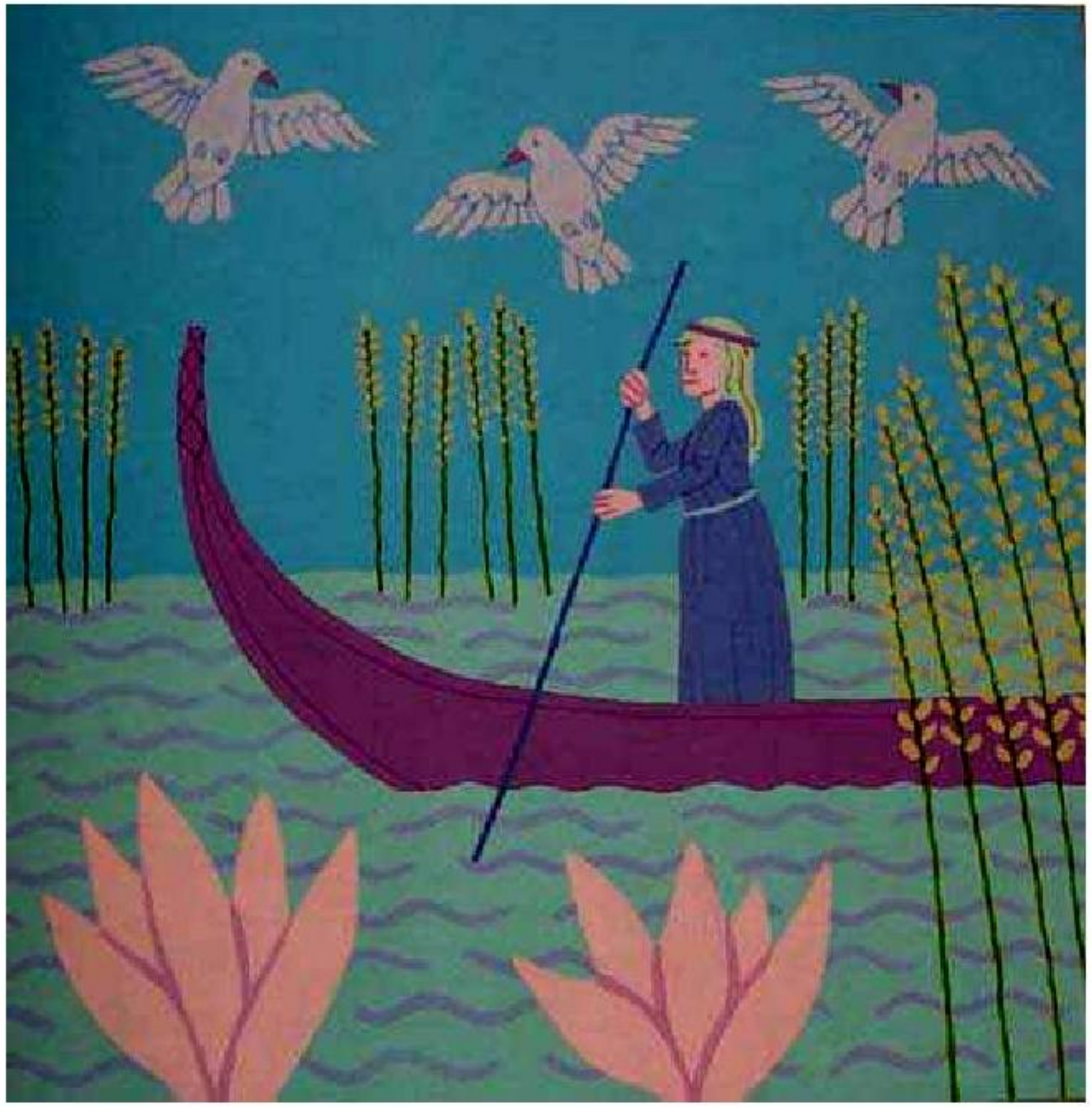

ਉਹ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀ ਹੈ...

ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ।

ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ , ਕਿਤਾਬਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ -

ਬਸਰਾ ਦੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ।

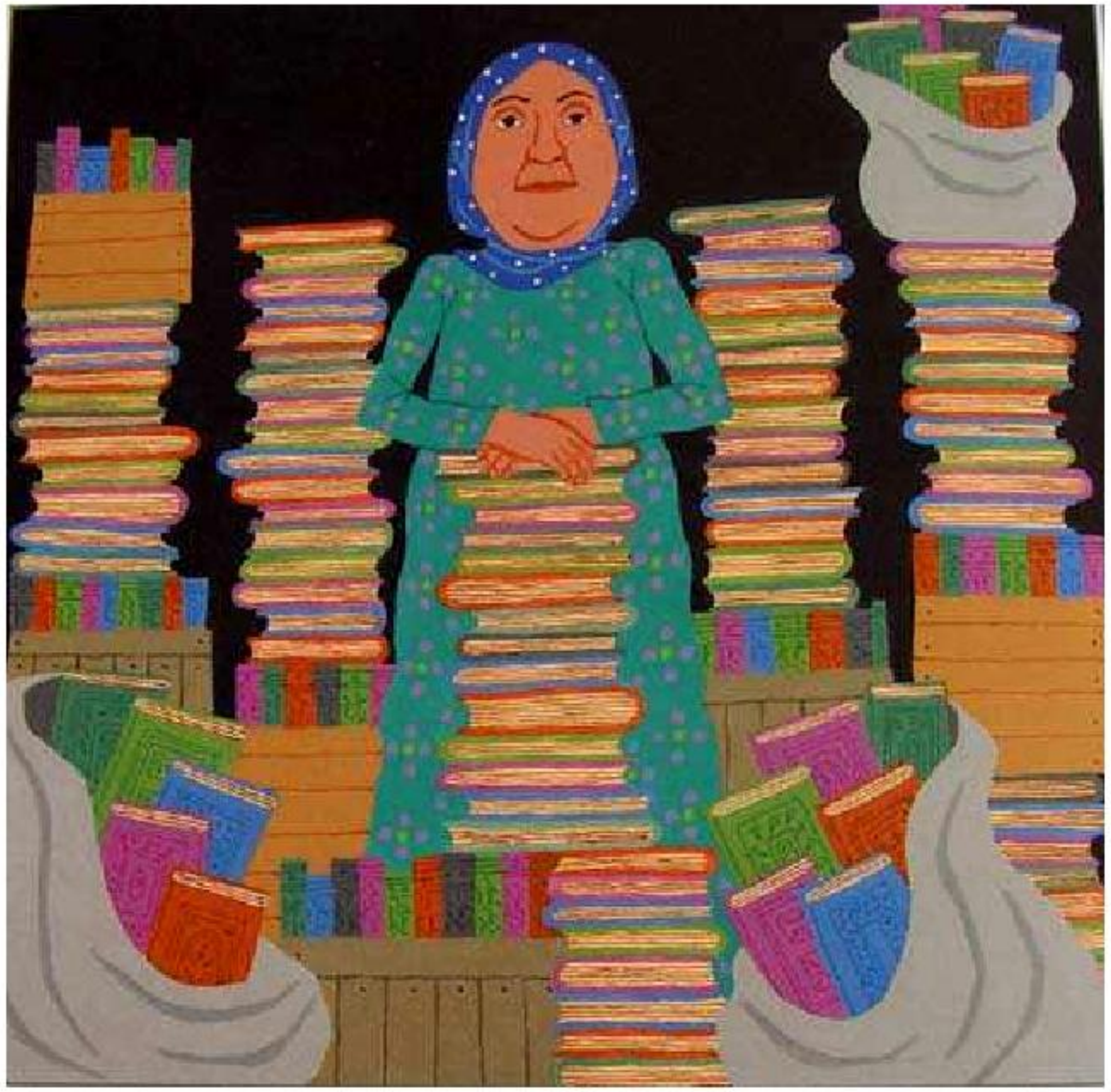

ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਨੋਟ

ਨੌਂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਸੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਸੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਰ ਸ਼ੈਲਾ ਕੇ. ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਜਿਸਨੇ ਅਨੀਸ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਹਮਦਾਨ - ਜੋ ਕਿ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਅਤੇ ਬਸਰਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਲੀਆ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੈਲਾ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੀਸ ਕੋਲ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਹਾਣੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੈਲਾ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਆਲੀਆ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਆਲੀਆ ਨੂੰ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਹੋਈ। ਪਰ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ।